

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 12ης Ιουλίου 2012*

«Κοινό δασμολόγιο — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Δασμολογικές κλάσεις 3002 και 3502 — Αλβουμίνη του αίματος, παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση — Μετασχηματισμός του προϊόντος»

Στην υπόθεση C-291/11,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής απόφασεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 13ης Μαΐου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Ιουνίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

Staatssecretaris van Financiën

κατά

TNT Freight Management (Amsterdam) BV,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, Γ. Αρέστη (εισηγητή) και D. Šváby, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Wissels και B. Koopman,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον M. van Beek και την L. Bouyon,

κατόπιν της απόφασεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1789/2003 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003 (ΕΕ L 281, σ. 1, στο εξής: ΣΟ), και, ειδικότερα, των σημειώσεων 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ και 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 αυτής.
- 2 Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Staatssecretaris van Financiën (Υφυπουργού Οικονομικών) και της TNT Freight Management (Amsterdam) BV (στο εξής: TNT) με αντικείμενο την καταβολή των δασμών που επιβλήθηκαν στην TNT για την εισαγωγή αλβουμίνης του αίματος.

Το νομικό πλαίσιο

Το εναρμονισμένο σύστημα

- 3 Η διεθνής σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ), που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983, και το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986 (στο εξής: σύμβαση για το ΕΣ) εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987, για τη σύναψη της διεθνούς σύμβασης για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, καθώς και του τροποποιητικού της πρωτοκόλλου (ΕΕ L 198, σ. 1).
- 4 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της συμβάσεως για το ΕΣ, κάθε συμβαλλόμενο μέρος ανέλαβε τη δέσμευση να έχει δασμολογική και στατιστική ονοματολογία σύμφωνη προς το ΕΣ, να χρησιμοποιεί όλες τις κλάσεις και διακρίσεις του συστήματος αυτού χωρίς προσθήκες ή τροποποιήσεις, καθώς και τους σχετικούς κωδικούς, και να ακολουθεί την αρίθμηση του εν λόγω συστήματος. Η ίδια διάταξη προβλέπει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος ανέλαβε και τη δέσμευση να εφαρμόζει τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία του ΕΣ, καθώς και όλες τις σημειώσεις των τμημάτων, κεφαλαίων και διακρίσεων του ΕΣ και να μη μεταβάλλει το περιεχόμενο των εν λόγω τμημάτων, κεφαλαίων ή διακρίσεων.
- 5 Δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της συμβάσεως για το ΕΣ, συστάθηκε επιτροπή, στο πλαίσιο του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, καλούμενη «επιτροπή του εναρμονισμένου συστήματος», η οποία αποτελείται από εκπροσώπους κάθε συμβαλλόμενου μέρους. Το έργο της συνίσταται, μεταξύ άλλων, στο να προτείνει τροπολογίες της εν λόγω συμβάσεως και να συντάσσει επεξηγηματικές σημειώσεις, γνωμοδοτήσεις περί δασμολογικής κατατάξεως και άλλες γνωμοδοτήσεις για την ερμηνεία του ΕΣ.
- 6 Η επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ σχετικά με την κλάση 3002 αναφέρει ότι η κλάση αυτή περιλαμβάνει την αλβουμίνη του αίματος (παραδείγματος χάρη την αλβουμίνη ανθρώπων που λαμβάνεται από κλασματοποίηση πλάσματος ολικού αίματος ανθρώπων) που παρασκευάζεται για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς και αποσαφηνίζει ότι η αλβουμίνη του αίματος η μη παρασκευασμένη για τους ειδικούς αυτούς σκοπούς κατατάσσεται στην κλάση 3502.

- 7 Η επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ σχετικά με την κλάση 3502 αναφέρει, στο σημείο 1 αυτής, ότι οι αλβουμίνες που εμπίπτουν στην εν λόγω κλάση είναι ζωϊκές ή φυτικές πρωτεΐνες που χρησιμοποιούνται, ιδίως, για την παρασκευή συγκολλητικών υλών, τροφίμων ή φαρμακευτικών προϊόντων. Από την εν λόγω σημείωση προκύπτει, επίσης, ότι η αλβουμίνη του αίματος η παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση αποκλείεται από την κλάση 3502.

Η συνδυασμένη ονοματολογία

- 8 Ο κανονισμός 2658/87 καθιέρωσε τη ΣΟ, στην οποία έχουν ενσωματωθεί οι εξαψήφιες κλάσεις και διακρίσεις του ΕΣ, ενώ το έβδομο και το όγδοο ψηφίο αποτελούν τις μόνες υποδιαίρεσεις που έχει εισαγάγει η ίδια η ΣΟ.
- 9 Προς επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης, εφαρμοστέα είναι τα κείμενα της ΣΟ τα οποία περιέχονται στους κανονισμούς (ΕΚ) 2031/2001 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2001, που τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού 2658/87 (ΕΕ L 279, σ. 1), (ΕΚ) 1832/2002 της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2002, που τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού 2658/87 (ΕΕ L 290, σ. 1), και 1789/2003. Όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, οι κρίσιμες διατάξεις των τριών αυτών κειμένων είναι πανομοιότυπες.
- 10 Προς εξασφάλιση, κατά το μέτρο του δυνατού, ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων εισήγαγε, εντός του ΕΣ, ένα σύνολο δεσμευτικών προκαταρκτικών διατάξεων, οι οποίες ενσωματώθηκαν, σε επίπεδο Ένωσης, στους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ. Οι τελευταίοι αυτοί κανόνες, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος, τίτλος Ι, τμήμα Α, της ΣΟ ορίζουν τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.
- [...]
6. Η κατάταξη των εμπορευμάτων στις διακρίσεις μιας και της αυτής κλάσης καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των διακρίσεων αυτών και των σημειώσεων των διακρίσεων, καθώς και αναλογικά (*mutatis mutandis*), σύμφωνα με τους παραπάνω κανόνες, δεδομένου ότι μπορούν να συγκριθούν μόνον οι διακρίσεις του αυτού επιπέδου. Εκτός αντιθέτων διατάξεων, για τους σκοπούς του κανόνα αυτού εφαρμόζονται επίσης οι σημειώσεις των τμημάτων και των κεφαλαίων.»
- 11 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ περιέχει το κεφάλαιο 30, το οποίο τιτλοφορείται «Φαρμακευτικά προϊόντα» και το οποίο περιλαμβάνει την κλάση 3002, η οποία έχει ως εξής:

«3002	Αίμα ανθρώπων. Αίμα ζώων για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις. Αντιοροί, άλλα κλάσματα του αίματος, τροποποιημένα ανοσολογικά προϊόντα, λαμβανόμενα έστω και με βιοτεχνολογικές μεθόδους. Εμβόλια, τοξίνες, καλλιέργειες μικροοργανισμών (με εξαίρεση τις ζύμες) και παρόμοια προϊόντα:
3002 10	- Αντιοροί, άλλα κλάσματα του αίματος, τροποποιημένα ανοσολογικά προϊόντα, λαμβανόμενα έστω και με βιοτεχνολογικές μεθόδους:
3002 10 10	- - Αντιοροί

	- - άλλα:
3002 10 91	- - - Αιμοσφαιρίνη, γλοβουλίνη του αίματος και οροί γλοβουλίνης
	- - - άλλα:
3002 10 95	- - - - [προϊόντα] ανθρώπινης προέλευσης
3002 10 99	- - - - άλλα
3002 20 00	- Εμβόλια που χρησιμοποιούνται στην ιατρική
3002 30 00	- Εμβόλια που χρησιμοποιούνται στην κτηνιατρική
3002 90	- άλλα:
3002 90 10	- - Αίμα ανθρώπων
3002 90 30	- - Αίμα ζώων για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις [...]

- 12 Από τη σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ προκύπτει ότι το τελευταίο αυτό κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει την «αλβουμίνη του αίματος, μη παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση (κλάση 3502)».
- 13 Η κλάση 3502 του κεφαλαίου 35 της ΣΟ, που τιτλοφορείται «Λευκωματώδεις ύλες, προϊόντα με βάση τα τροποποιημένα άμυλα κάθε είδους. Κόλλες. Ένζυμα», έχει ως εξής:

«3502	Αλβουμίνες (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα συμπυκνώματα δύο ή περισσότερων πρωτεϊνών ορού γάλακτος που περιέχουν, κατά βάρος που μετριέται σε ξερή ύλη, περισσότερο από 80 % πρωτεΐνες ορού γάλακτος), αλβουμινικά άλατα και άλλα:
	- Αυγοαλβουμίνη:
	[...]
3502 20	- Γαλακτοαλβουμίνη, συμπεριλαμβανομένων των συμπυκνωμάτων δύο ή περισσότερων πρωτεϊνών ορού γάλακτος:
	[...]
3502 90	- άλλα:
	- - Αλβουμίνες, άλλες από την αυγοαλβουμίνη και την γαλακτοαλβουμίνη:
3502 90 20	- - - Ακατάλληλες ή που έγιναν ακατάλληλες για τη διατροφή των ανθρώπων
3502 90 70	- - - άλλα
	[...]»

- 14 Από τη σημείωση 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 της ΣΟ προκύπτει, ιδίως, ότι το τελευταίο αυτό κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει «τα κλάσματα του αίματος (άλλα από την αλβουμίνη του αίματος μη παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση), τα φάρμακα και άλλα προϊόντα του κεφαλαίου 30».
- 15 Δυνάμει των άρθρων 9, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, και 10 του κανονισμού 2658/87, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσπίζει τις εξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ κατόπιν εξετάσεως εκ μέρους του τμήματος δασμολογικής και στατιστικής ονοματολογίας της επιτροπής τελωνειακού κώδικα. Οι εν λόγω εξηγηματικές σημειώσεις περιέχουν τις ακόλουθες ενδείξεις:

«3002 10 95 άλλα

και

3002 10 99 Στις διακρίσεις αυτές υπάγονται κυρίως οι “φυσιολογικοί” οροί, το πλάσμα, το ινωδογόνο, η ινική (το ινώδες), καθώς επίσης και η αλβουμίνη του αίματος εφόσον παρασκευάζεται για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς (π.χ. η ανθρώπινη αλβουμίνη που λαμβάνεται με κλασματικό διαχωρισμό πλάσματος του ανθρώπινου αίματος).

Κατά συνέπεια, δεν υπάγεται στη διάκριση αυτή (σημείωση 1 [στοιχείο] ζ' του παρόντος κεφαλαίου) η αλβουμίνη του αίματος που δεν παρασκευάζεται για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς (κλάση 3502).»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 16 Κατά τα έτη 2002, 2003 και 2004, η TNT κατέθεσε πολλές διασαφήσεις για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματος με την επωνυμία «Bovuminar Cohn Fraction V ph. 7.0». Επρόκειτο για αλβουμίνη αίματος η οποία προέρχεται από αίμα βοοειδών και η οποία λαμβάνεται από την επεξεργασία πλάσματος αίματος με προσθήκη αιθανόλης και αλάτων και με προσαρμογή του βαθμού οξύτητας (στο εξής: επίμαχο προϊόν). Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, το προϊόν αυτό δεν προορίζεται για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση. Χρησιμοποιείται ως «έδαφος καλλιέργειας» κυττάρων και αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα συστατικά για την παρασκευή συγκεκριμένων πρωτεϊνών, οι οποίες αποκαλούνται επίσης «αντισώματα» και οι οποίες χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών και παθήσεων. Επιπλέον, από τις ως άνω πληροφορίες προκύπτει ότι η τιμή του εν λόγω προϊόντος στην αγορά ανέρχεται περίπου σε 600 δολάρια ΗΠΑ (USD) ανά χιλιόγραμμα, ενώ η τιμή της αλβουμίνης αίματος που χρησιμοποιείται στη βιομηχανία τροφίμων ανέρχεται σε 6 USD ανά χιλιόγραμμα.
- 17 Με τις ως άνω διασαφήσεις, η TNT είχε επιλέξει, όσον αφορά το επίμαχο προϊόν, τη διάκριση 3002 10 10 της ΣΟ, γεγονός το οποίο είχε ως συνέπεια την απαλλαγή από τους δασμούς για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του εν λόγω προϊόντος.
- 18 Κατόπιν διασαφήσεως που κατατέθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2004, πραγματοποιήθηκε ανάλυση ενός δείγματος του εν λόγω προϊόντος. Από την έκθεση που συντάχθηκε βάσει της αναλύσεως αυτής προκύπτει ότι το δείγμα αυτό αποτελούνταν από αλβουμίνη αίματος υπό τη μορφή μιας μπέζ σκόνης σε κέλυφος και ότι δεν υπήρχε καμία ένδειξη ότι το προϊόν αυτό είχε παρασκευαστεί για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς. Κατά την εν λόγω έκθεση, η επισήμανση που έφερε το εν λόγω προϊόν ανέφερε ότι αυτό μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μόνο για σκοπούς έρευνας και περαιτέρω μεταποιήσεως και ότι δεν προοριζόταν για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση. Κατόπιν της αναλύσεως αυτής, επελέγη η δασμολογική διάκριση 3502 90 70 της ΣΟ για το επίμαχο προϊόν και, ως εκ τούτου, η TNT εκλήθη να καταβάλει τους αντίστοιχους δασμούς, που είχαν βεβαιωθεί εις βάρος της, με ατομική ειδοποίηση της 25ης Ιουλίου 2005.
- 19 Δεδομένου ότι η υποβληθείσα κατά της ως άνω βεβαιώσεως δασμών διοικητική ένσταση απορρίφθηκε, η TNT άσκησε προσφυγή ενώπιον του Rechtbank te Haarlem (πρωτοδικείου Haarlem).
- 20 Το ως άνω δικαστήριο έκρινε βάσιμη την προσφυγή αυτή και ακύρωσε την εν λόγω βεβαίωση δασμών. Η διοίκηση των τελωνείων άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως του Rechtbank te Haarlem ενώπιον του Gerechtshof te Amsterdam (Εφετείου Άμστερνταμ), το οποίο επικύρωσε την εν λόγω απόφαση.
- 21 Το Gerechtshof te Amsterdam εκτίμησε ότι η χρήση του επίμαχου προϊόντος ως «εδάφους για την καλλιέργεια» κυττάρων ήταν συμφυής με το προϊόν αυτό και ότι άλλη χρήση του προϊόντος, έστω και αν ήταν δυνατή, δεν ήταν, εν πάση περιπτώσει, τέτοιας φύσεως και εκτάσεως που να επηρεάζει την κατάταξη του εν λόγω προϊόντος στη ΣΟ. Το ως άνω δικαστήριο έκρινε ότι, καίτοι το επίμαχο προϊόν δεν είχε, αυτό καθ' εαυτό, θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, εντούτοις ήταν ουσιώδες για την

παρασκευή αντισωμάτων, τα οποία είχαν θεραπευτικές ιδιότητες, και ότι, ως εκ τούτου, παρασκευαζόταν για θεραπευτική χρήση, κατά την έννοια της σημειώσεως 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ. Επομένως, το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι το προϊόν αυτό έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση 3002 90 της ΣΟ.

- 22 Κατά της αποφάσεως του *Gerechtshof te Amsterdam* ασκήθηκε αναίρεση ενώπιον του *Hoge Raad der Nederlanden*. Κατά το τελευταίο αυτό δικαστήριο, η νομολογία του Δικαστηρίου στον σχετικό τομέα δίδει την εντύπωση ότι είναι αντιφατική. Αφενός, ορισμένες αποφάσεις επισημαίνουν ότι τα προϊόντα που κατατάσσονται στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ πρέπει να έχουν τα ίδια φαρμακευτικές ιδιότητες. Αφετέρου, από την απόφαση της 1ης Ιουνίου 1995, C-459/93, *Thyssen Haniel Logistic* (Συλλογή 1995, σ. I-1381), προκύπτει ότι προϊόντα τα οποία στερούνται φαρμακευτικών ιδιοτήτων, τα οποία όμως, λόγω του προορισμού τους που είναι συμφυής με τα ειδικά χαρακτηριστικά τους, προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για ιατρικούς σκοπούς, μπορούν να καταταγούν στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ.
- 23 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το *Hoge Raad der Nederlanden* αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει η σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 του [ΕΣ], σε συνδυασμό με τη σημείωση 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 του ίδιου [ΕΣ], την έννοια ότι η αλβουμίνη αίματος, η οποία αυτή καθ' εαυτήν δεν έχει θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, αλλά έχει παρασκευαστεί, και είναι απαραίτητη, για την παρασκευή προϊόντων με θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες και ως εκ της φύσεώς της μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τον σκοπό αυτόν, έχει παρασκευαστεί για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση υπό την έννοια της σημειώσεως αυτής;»

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 24 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το αιτούν δικαστήριο, καίτοι αναφέρεται, στην απόφασή του περί παραπομπής, στις δασμολογικές κλάσεις της ΣΟ, ζητεί, με το ερώτημά του, την ερμηνεία μιας σημειώσεως ενός κεφαλαίου του ΕΣ.
- 25 Χωρίς να είναι αναγκαίο να λάβει θέση το Δικαστήριο επί του αν το ίδιο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας των διατάξεων του ΕΣ, στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τα εθνικά δικαστήρια την οποία προβλέπει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, εν προκειμένω μια τέτοια ερμηνεία δεν είναι απαραίτητη, καθόσον οι σχετικές διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή, σε επίπεδο Ένωσης, παρά μόνο μέσω της ΣΟ, η οποία καταρτίστηκε βάσει του ΕΣ (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2001, C-510/99, *Tridon*, Συλλογή 2001, σ. I-7777, σκέψη 24).
- 26 Κατά συνέπεια, το ερώτημα αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά την ερμηνεία της σημειώσεως 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ, που είναι πανομοιότυπη με τη σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 του ΕΣ.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 27 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατά βάση, αν η αλβουμίνη αίματος, η οποία αυτή καθ' εαυτή δεν έχει θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, αλλά έχει παραχθεί για την παρασκευή προϊόντων με θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες και είναι απαραίτητη για την παρασκευή των εν λόγω προϊόντων και ως εκ της φύσεώς της μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τον σκοπό αυτόν, έχει παρασκευαστεί για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση υπό την έννοια της σημειώσεως 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ και αν, ως εκ τούτου, εμπίπτει στην κλάση 3002 της ΣΟ.

- 28 Η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αλβουμίνη αίματος πρέπει να έχει, αυτή καθ' εαυτήν, θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες προκειμένου να καταταγεί στην κλάση 3002. Η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η ερμηνεία αυτή απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως από τις αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 1995, C-106/94 και C-139/94, Colin και Dupré (Συλλογή 1995, σ. I-4759)· της 10ης Δεκεμβρίου 1998, C-328/97, Glob-Sped (Συλλογή 1998, σ. I-8357), και της 7ης Μαρτίου 2002, C-259/00, Biochem (Συλλογή 2002, σ. I-2461).
- 29 Αντιθέτως, η Επιτροπή φρονεί ότι η αλβουμίνη αίματος, η οποία δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί απευθείας για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, αλλά η οποία προορίζεται για τους ίδιους σκοπούς κατόπιν συγκεκριμένης διαδικασίας παρασκευής, μπορεί να καταταγεί στη δασμολογική κλάση 3002, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι απαιτείται μόνον μια απλή διεργασία προκειμένου το προϊόν αυτό να προσλάβει θεραπευτική ή προφυλακτική αξία.
- 30 Κατά πάγια νομολογία, προς το συμφέρον της ασφάλειας δικαίου και της διευκόλυνσεως των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικώς να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στην οικεία κλάση της ΣΟ και στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Οκτωβρίου 2000, C-339/98, Peacock, Συλλογή 2000, σ. I-8947, σκέψη 9· της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, C-396/02, DFDS, Συλλογή 2004, σ. I-8439, σκέψη 27· της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-495/03, Intermodal Transports, Συλλογή 2005, σ. I-8151, σκέψη 47, και της 18ης Ιουλίου 2007, C-142/06, Olicom, Συλλογή 2007, σ. I-6675, σκέψη 16).
- 31 Συγκεκριμένα, από τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ αριθ. 1 και 6 απορρέει ότι η κατάταξη των εμπορευμάτων καθορίζεται νομίμως βάσει της διατυπώσεως των κλάσεων, των διακρίσεων καθώς και βάσει των σημειώσεων των τμημάτων και των κεφαλαίων της ονοματολογίας που έχουν δεσμευτική νομική ισχύ.
- 32 Επιπλέον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις που έχουν καταρτισθεί, όσον αφορά τη ΣΟ, από την Επιτροπή και, όσον αφορά το ΕΣ, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων συμβάλλουν σημαντικά στην ερμηνεία του περιεχομένου των διαφόρων δασμολογικών κλάσεων χωρίς όμως να έχουν δεσμευτική νομική ισχύ (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2006, C-250/05, Turbon International, Συλλογή 2006, σ. I-10531, σκέψη 16).
- 33 Πρέπει, επίσης, να υπομνηστεί ότι ο προορισμός του προϊόντος μπορεί να αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο για την κατάταξη, εφόσον είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος αυτού (βλ. αποφάσεις Thyssen Haniel Logistic, προπαρατεθείσα, σκέψη 13· της 15ης Φεβρουαρίου 2007, C-183/06, RUMA, Συλλογή 2007, σ. I-1559, σκέψη 36, και Olicom, προπαρατεθείσα, σκέψη 18).
- 34 Εν προκειμένω, το επίμαχο προϊόν είναι αλβουμίνη αίματος η οποία προέρχεται από αίμα βοοειδών και η οποία αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα συστατικά για την παρασκευή συγκεκριμένων πρωτεϊνών, οι οποίες αποκαλούνται επίσης «αντισώματα» και οι οποίες χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών και παθήσεων. Δεν αμφισβητείται ότι το προϊόν αυτό, το οποίο είναι απαραίτητο για την παρασκευή των εν λόγω αντισωμάτων, προορίζεται για θεραπευτική χρήση.
- 35 Πρέπει να επισημανθεί ότι, εντός της ΣΟ, περιλαμβάνεται ρητή μνεία της αλβουμίνης του αίματος. Έτσι, η σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της εν λόγω ΣΟ αναφέρει ότι το κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνει την «αλβουμίνη του αίματος, μη παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση (κλάση 3502)». Εκ παραλλήλου, η σημείωση 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 της ΣΟ ορίζει ότι το τελευταίο αυτό κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει τα «κλάσματα του αίματος (άλλα από την αλβουμίνη του αίματος μη παρασκευασμένη για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση), τα φάρμακα και άλλα προϊόντα του κεφαλαίου 30».

- 36 Έτσι, η διατύπωση των ως άνω σημειώσεων προσδίδει κρίσιμη σημασία στον προορισμό της αλβουμίνης του αίματος. Η εν λόγω αλβουμίνη του αίματος πρέπει να έχει παρασκευαστεί «για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση» προκειμένου να μπορεί να καταταγεί στο κεφάλαιο 30 και, ακριβέστερα, στην κλάση 3002 της ΣΟ.
- 37 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι ούτε οι προαναφερθείσες σημειώσεις των κεφαλαίων ούτε οι επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τις δασμολογικές κλάσεις 3002 και 3502 αναφέρουν ότι η αλβουμίνη του αίματος, περί της οποίας γίνεται λόγος στη σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ, πρέπει να έχει, αυτή καθ' εαυτήν, θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες.
- 38 Εξάλλου, μολονότι επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η νομολογία που παρατέθηκε στη σκέψη 28 της παρούσας απόφασης αφορά προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ και τα οποία έχουν πράγματι θεραπευτικές ή προληπτικές ιδιότητες, τούτο δεν επιτρέπει τον αποκλεισμό, από το κεφάλαιο αυτό, προϊόντων τα οποία, χωρίς να είναι, εγγενώς, θεραπευτικής ή προφυλακτικής φύσεως, προορίζονται για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς αφού αποτελέσουν το αντικείμενο μιας διαδικασίας παρασκευής.
- 39 Όπως επισήμανε και η Επιτροπή, η έκφραση «έχει παρασκευαστεί για» πρέπει να νοηθεί ως έχουσα διττή σημασία. Έτσι, ένα προϊόν μπορεί είτε, ως εκ της φύσεώς του, να χρησιμοποιείται απευθείας για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς είτε να παρασκευάζεται για τους ίδιους σκοπούς. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι το επίμαχο προϊόν δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί απευθείας για τέτοιους σκοπούς δεν αποκλείει ότι, κατά το χρονικό σημείο της διελεύσεως από το τελωνείο, το εν λόγω προϊόν μπορεί παρά ταύτα να θεωρηθεί, βάσει των αντικειμενικών χαρακτηριστικών του και των αντικειμενικών ιδιοτήτων του, ως παρασκευασμένο για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση.
- 40 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, για την κατάταξη προϊόντων στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ, το Δικαστήριο έχει διερευνήσει αν τα τελευταία αυτά προϊόντα είχαν σαφώς καθορισμένες θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, η δράση των οποίων επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες λειτουργίες του ανθρωπίνου οργανισμού, ή, ακόμη, αν τα εν λόγω προϊόντα μπορούσαν να ληφθούν για την πρόληψη ή τη θεραπευτική αγωγή μιας ασθένειας ή παθήσεως (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 1997, C-201/96, LTM, Συλλογή 1997, σ. I-6147, σκέψεις 37 και 45, καθώς και της 12ης Μαρτίου 1998, C-270/96, Laboratoires Sarget, Συλλογή 1998, σ. I-1121, σκέψεις 39 και 48).
- 41 Από την προαναφερθείσα απόφαση Thyssen Haniel Logistic μπορεί επίσης να συναχθεί ότι ένα προϊόν το οποίο, λόγω των αντικειμενικών του χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων, είναι φύσει προορισμένο για ιατρική χρήση μπορεί να καταταγεί στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ. Στην εν λόγω απόφαση, το επίμαχο προϊόν ήταν αποστειρωμένη σκόνη αποτελούμενη από μείγμα αμινοξέων, η οποία, μετά την προσθήκη ύδατος, χορηγείτο υπό τη μορφή διαλύματος για εγχύσεις, στο πλαίσιο ιατρικής θεραπείας. Επομένως, το εν λόγω προϊόν εστερείτο, αυτό καθ' εαυτό, φαρμακευτικών ιδιοτήτων, αλλά κατατάχθηκε, παρά ταύτα, στο κεφάλαιο 30 της ΣΟ λόγω του προορισμού του.
- 42 Συνεπώς, επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι η αλβουμίνη αίματος η οποία δεν έχει, αυτή καθ' εαυτήν, θεραπευτικές ιδιότητες, αλλά η οποία μπορεί να ληφθεί για την πρόληψη ή τη θεραπευτική αγωγή μιας ασθένειας ή παθήσεως, πρέπει, εφόσον προορίζεται ειδικώς για τέτοια χρήση, να θεωρείται ως παρασκευασμένη για θεραπευτική χρήση υπό την έννοια της σημειώσεως 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ.
- 43 Αντιθέτως, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής ότι στη δασμολογική κλάση 3002 μπορεί να κατατάσσεται μόνον ένα προϊόν το οποίο, για να προσλάβει θεραπευτική ή προφυλακτική αξία, έχει υποστεί μια απλή διεργασία.

- 44 Συγκεκριμένα, ούτε η ΣΟ, η οποία ήταν εφαρμοστέα κατά τον χρόνο των επίμαχων πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, ούτε οι επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τις κλάσεις 3002 και 3502, ούτε, πολλώ μάλλον, η νομολογία του Δικαστηρίου παρέχουν τη δυνατότητα ορισμού της «απλής διεργασίας» και προσδιορισμού του σταδίου κατά το οποίο ο μετασχηματισμός ενός προϊόντος μπορεί να χαρακτηριστεί ως ουσιώδης.
- 45 Επιπλέον, ένα κριτήριο κατατάξεως, όπως το προτεινόμενο από την Επιτροπή, δεν θα παρείχε τη δυνατότητα ούτε κατοχυρώσεως της ασφάλειας δικαίου ούτε διευκολύνσεως των ελέγχων. Συγκεκριμένα, η εκ μέρους του Δικαστηρίου εισαγωγή κριτηρίων σχετικών με τον μετασχηματισμό ενός προϊόντος για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, σε τομέα μάλιστα υποκείμενο στην εξέλιξη της τεχνολογίας, θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίνουσες εκτιμήσεις και, ως εκ τούτου, να θέσει σε κίνδυνο την ομοιόμορφη εφαρμογή της ΣΟ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 46 Απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να προβεί, βάσει των προαναφερθεισών ενδείξεων, στην κατάταξη του επίμαχου προϊόντος, εξακριβώνοντας αν, κατά τον χρόνο της τελωνειακής διασαφήσεως, ήταν προφανές, υπό το πρίσμα των αντικειμενικών χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων του, ότι το προϊόν αυτό προοριζόταν για την παρασκευή προϊόντων με θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες.
- 47 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της ΣΟ, σε συνδυασμό με τη σημείωση 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 της ονοματολογίας αυτής, έχει την έννοια ότι η αλβουμίνη αίματος, η οποία αυτή καθ' εαυτήν δεν έχει θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, αλλά έχει παραχθεί για την παρασκευή προϊόντων με θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες και είναι απαραίτητη για την παρασκευή των εν λόγω προϊόντων και ως εκ της φύσεώς της μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τον σκοπό αυτόν, έχει παρασκευαστεί για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση υπό την έννοια της σημειώσεως αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Η σημείωση 1, στοιχείο ζ', του κεφαλαίου 30 της συνδυασμένης ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1789/2003 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, σε συνδυασμό με τη σημείωση 1, στοιχείο β', του κεφαλαίου 35 της ονοματολογίας αυτής, έχει την έννοια ότι η αλβουμίνη αίματος, η οποία αυτή καθ' εαυτήν δεν έχει θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες, αλλά έχει παραχθεί για την παρασκευή προϊόντων με θεραπευτικές ή προφυλακτικές ιδιότητες και είναι απαραίτητη για την παρασκευή των εν λόγω προϊόντων και ως εκ της φύσεώς της μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τον σκοπό αυτόν, έχει παρασκευαστεί για θεραπευτική ή προφυλακτική χρήση υπό την έννοια της σημειώσεως αυτής.

(υπογραφές)